

ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY DPŠ V AR 2022/23 - 2. ročník

TÉZY Z PEDAGOGIKY

1. Pedagogika ako vedná disciplína (vývin pedagogiky, predmet pedagogiky, funkcie pedagogiky, vzťah pedagogiky k iným vedám)
2. Systém pedagogických vied (základné pedagogické disciplíny, aplikované pedagogické disciplíny, hraničné pedagogické disciplíny)
3. Výchova ako základná kategória pedagogiky (charakteristika výchovy, zákonitosti výchovného procesu, špecifické znaky výchovného procesu, etapy výchovného procesu, ciele a obsah výchovného pôsobenia, druhy cieľov vo výchove, systém výchovy, metódy výchovy)
4. Ján Amos Komenský (jazykovedné, didaktické a filozofické práce JAK, didaktický odkaz JAK pre školu 21. storočia, koncepcia systému škôl pre mládež, požiadavky na dobrého učiteľa)
5. Vzdelávanie a vzdelanie (obsah vzdelávania, typy vzdelania)
6. Pedagogická diagnostika a diagnóza v školskom prostredí (typy diagnóz, etapy diagnostického procesu)
7. Metódy používané pri pedagogickom výskume (rozhovor, dotazník, pozorovanie, experiment)
8. Diagnostika sociálnych vzťahov v triede (metódy diagnostiky sociálnych vzťahov, Morenova sociometrická technika, Technika „Uhádni kto“, SO-RA-D)
9. Školské hodnotenie žiakov (typy školského hodnotenia, klasifikácia funkcií školského hodnotenia, obmedzenia školského hodnotenia, riziká tradičnej klasifikácie, slovné hodnotenie, sebahodnotenie)
10. Komunikácia učiteľa a žiaka vo vyučovacom procese (účastníci pedagogickej komunikácie, pravidlá komunikácie medzi učiteľom a žiakom, formy a podoby komunikácie)
11. Pedagogická komunikácia (podoby pedagogickej komunikácie, funkcie pedagogickej komunikácie, spätná väzba v komunikácii, otázky v pedagogickej komunikácii)

TÉZY ZO PSYCHOLÓGIE

1. Predmet, význam, zameranie psychológie, formy, oblasti aplikácie psychológie a systém (štruktúra) delenia psychologických vied
2. Základné kategórie v psychológii, delenie/triedenie psychických javov, ktoré psychológia skúma
3. Observačné metódy v psychológii
4. Exploratívne metódy v psychológii
5. Podstata behaviorálnej modifikácie
6. Nevhodné správanie dieťaťa/žiaka v priebehu vyučovania (ciele nevhodného správania dieťaťa/žiaka, ich charakteristika, príklady a možnosti riešenia a pozitívneho nasmerovania, základné prvky budovania vzťahu)
7. Pozornosť, druhy a vlastnosti pozornosti, cirkadiánne rytmy, spánok a snová sémantika
8. Myslenie, myšlienkové operácie a druhy myslenia
9. City a emócie (druhy, znaky, základné emócie, primárne, sekundárne, inštrumentálne emócie)
10. Predmet vývinovej psychológie (postavenie vývinovej psychológie v systéme psychologických vied, význam vývinovej psychológie, periodizácia psychického vývinu) a vývinové obdobie: školský vek
11. Predmet vývinovej psychológie (postavenie vývinovej psychológie v systéme psychologických vied, význam vývinovej psychológie, periodizácia psychického vývinu) a vývinové obdobie: puberta a adolescencia
12. Činitele duševného vývinu, oblasti psychického vývinu (biosociálny, kognitívny, psychosociálny vývin, biopsychické zákony a zákonitosti, formy a znaky vývinu)
13. Výskumné metódy vývinovej psychológie (staršie výskumné metódy, tradičné a aktuálne výskumné metódy, experiment, longitudinálne a horizontálne metodologické výskumné prístupy)
14. Teória úrovní intelektového rozvoja (J. Piaget)
15. Teória vzťahovej väzby (J. Bowlby)
16. Stres (definície, teória stresu, stresory a ich charakteristiky, fyziologické a psychické reakcie na stres, zvládanie stresu), tréma a strach zo skúšky

TÉZY Z DIDAKTIKY ODBORNÝCH PREDMETOV

1. Didaktika ako veda (predstavitelia didaktiky, predmet didaktiky, vzťah didaktiky k iným vedám, metódy didaktického výskumu)
2. Obsah vzdelania (vzdelávanie a vzdelanie, ciele a obsah vzdelania, učebné plány, učebné osnovy, vzdelávacie štandardy, učebnice)
3. Vyučovacie zásady (klasifikácia vyučovacích zásad, zásada uvedomelosti a aktivity, zásada názornosti, zásada primeranosti, zásada trvácnosti, zásada systematickosti)
4. Vyučovacie metódy (logické postupy učenia, motivačné metódy, expozičné metódy, fixačné metódy, diagnostické a klasifikačné metódy)
5. Organizačné formy vyučovania (klasifikácia organizačných foriem vyučovania, vyučovacia hodina, tvorivý prístup k vyučovacej hodine, vychádzka, výlet, exkurzia)
6. Materiálne didaktické prostriedky vyučovania (učebné pomôcky, technické vyučovacie prostriedky)
7. Príprava učiteľa na vyučovanie (organizácia školského roka, dokument „Sprievodca školským rokom“, dlhodobá príprava učiteľa, krátkodobá príprava učiteľa, písomná príprava učiteľa na vyučovaciu hodinu)
8. Konceptie vyučovania 20. storočia (programové vyučovanie, diferencované vyučovanie, skupinové vyučovanie, problémové vyučovanie)
9. Štátny vzdelávací program, školský vzdelávací program (vzťah štátneho a školského vzdelávacieho programu, inovovaný štátny vzdelávací program, súčasť štátneho vzdelávacieho programu – profil absolventa, vzdelávacie oblasti, vzdelávacie štandardy, prierezové témy, rámcové učebné plány, inštitúcie vypracúvajúce štátne vzdelávacie programy)
10. Atestácie pedagogických a odborných zamestnancov (obsah atestačného portfólia pedagogických a odborných zamestnancov)
11. Kľúčové a transversálne kompetencie vo vyučovacom procese (charakteristika, rozvoj, kompetencie žiakov v Štátnom (príp. Školskom) vzdelávacom programe pre jednotlivé stupne, kľúčové /základné kompetencie profilu absolventov)
12. Učebné štýly a viacnásobné inteligencie žiakov a študentov (teória štýlov, význam, klasifikácie, učebné štýly a inteligencie a aktivizácia žiakov a študentov)
13. Hodnotenie výkonov študentov (význam, účel a funkcie hodnotenia, metódy a formy skúšania žiakov(študentov), formatívne a sumatívne hodnotenie, chyby vnímania žiakov/študentov učiteľom, odstránenie nedostatkov pri skúšaní a hodnotení žiakov)
14. Didaktický test (základná charakteristika, vlastnosti „dobrého“ testu, klasifikácia, validita a reliabilita, skórovanie a váhy jednotlivých častí testu, postup v rámci konštrukcie didaktického testu)

- 15.** Aktivizujúce metódy vo vyučovacom procese (význam, porovnanie s tradičnými metódami a formami, príklady aktivizujúcich metód s využitím v konkrétnom vyučovacom predmete, metóda výkladu a aktivizujúce metódy)
- 16.** Kompetencie, osobnosť a rola efektívneho a moderného učiteľa (vlastnosti, kompetencie, typológie, štýly, učiteľ, ktorý napomáha rozvoju kľúčových a transversálnych kompetencií a kritického myslenia, charakteristika humanistického učiteľa, vlastnosti „zlého“ učiteľa, rola učiteľa vo vyučovacom procese, výzvy a perspektívy učiteľov)
- 17.** Sebareflexia a autoevalvácia pedagogickej činnosti učiteľa a vyhasínanie učiteľov (význam, charakteristika, funkcie účel, štruktúra autoevalvácie, sebahodnotiace hárky + príklady sebahodnotiacich hárkov, spätná väzba, vyhasínanie učiteľov, prevencia vyhorenia)
- 18.** Učebné pomôcky a didaktická technika vo vyučovacom procese (klasifikácia, význam, charakteristika vybraných pomôcok a didaktickej techniky, príklady ich využitia na konkrétnych aktivitách vyučovacích hodín, súčasné smery vývoja učebných pomôcok a didaktickej techniky)
- 19.** Učebnica (význam, funkcie, požiadavky na učebnicu, dimenzie zrozumiteľnosti textu, hodnotenie učebníc, „limitácie“ učebníc, doplňujúce materiály k učebnici)
- 20.** Moderné (digitálne) technológie vo vyučovacom procese (počítačom podporované vyučovanie, vzdelávanie prostredníctvom mobilných technológií (m-learning), „digital natives, využívanie smartfónov v procese učenia sa, výhody a výzvy digitálnych technológií a mobilného vzdelávania, platformy a softvérové aplikácie pre výučbu, testovanie, precvičovanie s využitím v konkrétnom vyučovacom predmete, kompetencie a pripravenosť moderného učiteľa)